

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**XIVe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 217.653 van 1 februari 2012  
in de zaak A. 198.326/XIV-33.616**

In zake : Idries TARGALI  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Koen Blomme  
kantoor houdend te 8820 Torhout  
Vredelaan 25  
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van  
Justitie  
met kantoren te 1000 Brussel  
Leuvenseplein 4, 4<sup>e</sup> verdieping  
alwaar woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 23 november 2010, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 24 september 2010 van de gevangenisdirecteur van Brugge waarbij ten aanzien van de verzoeker de volgende tuchtsanctie wordt uitgesproken: één week geen polyvalente zaal en geen gebruik van de sectiekeuken, van 25 september 2010 tot en met 1 oktober 2010.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2012.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Marie-Claire Frère, die loco advocaat Koen Blomme verschijnt voor de verzoeker, en attaché Xaveer Laureyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. De verzoeker verblijft op het moment van de bestreden tuchtprocedure in de strafinrichting van Brugge.

3.2. Op 20 september 2010 wordt er lastens de verzoeker een rapport aan de directeur opgesteld. Daaruit blijkt dat tijdens de celcontrole een keukenspatel is gevonden waarvan het uiteinde tot een scherpe punt is bewerkt en dat dit voorwerp niet op de toelatingsfiche werd vermeld.

3.3. Op 21 september 2010 wordt aan de verzoeker meegedeeld dat tegen hem een tuchtprocedure wordt opgestart, waarbij hem een kopie van dit document, van het rapport aan de directeur, van het overzicht van vroegere sancties en van elk stuk dat deel uitmaakt van het tuchtdossier wordt overhandigd.

3.4. Op 24 september 2010 wordt de verzoeker in het bijzijn van zijn raadsman gehoord.

3.5. Op 24 september 2010 wordt de verzoeker de volgende tuchtsanctie opgelegd: één week geen polyvalente zaal en geen gebruik van de sectiekeuken, van 25 september 2010 tot en met 1 oktober 2010. Deze beslissing steunt op de volgende overwegingen:

“(…)

Betrokkene kreeg een Rapport aan Directeur voor niet toegelaten voorwerp op cel (artisaanaal wapen)

Betrokkene erkent dat de spatel bij hem op cel lag, en dat deze toebehoort aan de gemeenschappelijke keuken op sectie.

Hij beweert tevens dat de spatel al langere tijd geslepen is, en dat zowel andere gede(te)tineerden als personeel hiervan op de hoogte zijn.

Betrokkene heeft door het op cel hebben van een houten steekwapen de orde en de veiligheid in het gedrang gebracht. Bovendien heeft hij zich goederen toegeëigend die eigendom zijn van de inrichting.

Onder voorbehoud van eventuele tuchtstraffen zijn de gedetineerden die uit kwaadaardigheid of nalatigheid kledingstukken, beddengoed of meubelstukken, boeken, gereedschappen, tuigen en grondstoffen die te hunner beschikking gesteld zijn, vernielen of beschadigen, of enige schade toebrengen, verplicht de veroorzaakte schade, die dadelijk en zo juist mogelijk wordt vastgesteld, te vergoeden.

Uit dien hoofde mogen door de directeur te bepalen bedragen van de hun verschuldigde sommen worden afgehouden (Art. 78 - Algemeen Reglement).

De gedetineerde heeft tot plicht er zorg voor te dragen dat hij door zijn gedrag ten opzichte van het personeel, medegedetineerden en andere personen de orde en de veiligheid niet in gevaar brengt of verstoort (Art. 106 § 1 van de Basiswet 12.1.2005)

(…)”

Dit is de bestreden beslissing.

#### *IV. Ontvankelijkheid van het beroep*

##### *Exceptie van onontvankelijkheid van het beroep wegens gemis aan belang*

##### *Standpunt van de partijen*

4.1. De verzoeker voert in zijn verzoekschrift aan dat hij de tuchtbeslissing als gedetineerde diende te ondergaan en dat hij dan ook onmiskenbaar het belang en de hoedanigheid heeft om de huidige procedure te voeren.

4.2. De verwerende partij voert in haar memorie van antwoord een exceptie van onontvankelijkheid van het beroep wegens gebrek aan belang aan. Zij betoogt dat de verzoeker in zijn verzoekschrift zijn belang op een algemene en vage wijze onder woorden brengt. Het belang moet niet bij het instellen van het beroep maar ook bij de uitspraak daarover bestaan. De tuchtsanctie is volledig ondergaan en de verzoeker toont niet aan welk rechtstreeks en persoonlijk voordeel hij bij de vernietiging van de bestreden beslissing nog kan hebben. De sanctie was allerminst ingrijpend en de verzoeker voert ook geen moreel belang aan.

4.3. De verzoeker repliceert in zijn memorie van wederantwoord dat hij wel belang heeft. De argumentatie van de verwerende partij heeft tot gevolg dat elke procedure die voor de Raad van State zou worden gevoerd onontvankelijk zou zijn om de enkele reden dat deze procedure langer duurt dan de tuchtsanctie. Het belang dat de verzoeker heeft, is gelegen in het herstel van de schade die te wijten is aan de onterechte tuchtsanctie die hem werd opgelegd. Deze schade duurt trouwens voort aangezien de onterechte tuchtsanctie voorkomt op alle documenten inzake zijn sociale reclassering, met alle gevolgen van dien.

## *Beoordeling*

4.4. Het rechtens vereiste belang gaat niet teloor door het enkele feit dat de bestreden beslissing is uitgevoerd en haar effect heeft gehad, zo niet zouden vrijwel alle annulatieberoepen, zeker deze tegen beslissingen met een in de tijd beperkte uitwerking of geldingskracht, bij gebrek aan belang onontvankelijk worden. De verzoeker beschikt in elk geval over een moreel belang om de beslissing aan te vechten waarbij middels een tuchtsanctie zijn gedrag in de strafinrichting wordt afgekeurd.

De exceptie is ongegrond.

## *V. Onderzoek van de middelen*

### *A. Eerste middel*

#### *Uiteenzetting van het middel*

5.1. De verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van “de procedure/rechten van verdediging”.

Hij zet uiteen dat van hem niet mag worden verwacht dat hij alle elementen die hij aanbrengt, bewijst. Van de overheid mag verwacht worden dat zij de nodige onderzoeken uitvoert. Dit is nooit gebeurd, hoewel de verzoeker dit uitdrukkelijk heeft gevraagd. De directie beperkt zich tot het voor waarheid aannemen van het rapport aan de directeur. Er is geen onderzoek à décharge gevoerd. Er is niet onderzocht of het inderdaad zo was dat de keukenspatel al sedert geruime tijd zijn huidige vorm had, voorafgaand aan het gebruik ervan door de verzoeker op zijn cel. Nooit zijn de andere gedetineerden of het personeel hierover ondervraagd geworden. De volgende gedetineerden konden de verklaring van de verzoeker bevestigen, maar zijn nooit ondervraagd: Thierry LEFEBRE, Sammy BITTLER, Kevin DEGRYSE, Rachid BENDATA, Hassan BENALI. Er is in de

gevangenis te Brugge, Mannenafdeling I, nog steeds geen commissie van toezicht die een gebeurlijke klacht van de verzoeker dienaangaande kan behandelen. Door het gebrek aan onderzoek door de directie en door de onmogelijkheid van een onafhankelijk onderzoek door de wettelijk voorziene commissie van toezicht, zijn de rechten van de verzoeker in ernstige mate geschaad. Er is geen voorlegging gebeurd van de lijst van de goederen die zich voorafgaand aan de intrede van verzoeker reeds in de cel bevonden. In het tuchtrapport wordt er melding gemaakt van de toelatingsfiche maar niet van het gebruik en de toelating door de beampten van de sectie om keukengerief van de sectiekeuken tijdens de ramadan op cel te hebben. Er is hiervoor geen ondervraging van het personeel gebeurd. Sommige beampten stelden het tuchtrapport belachelijk te vinden.

5.2. In zijn memorie van wederantwoord voert de verzoeker nog aan dat hij op de hoorzitting duidelijk gevraagd heeft om bijkomende onderzoeksdaten te stellen, maar dat dit zomaar van tafel werd geveegd. De concrete elementen à décharge werden niet nagetrokken. Er waren verschillende medegedetineerden die konden bevestigen dat de spatel niet door de verzoeker was vervormd, maar sedert geruime tijd in zijn gekende vorm in de keuken aanwezig was. Het is een gekend pijnpunt dat het verslag van de hoorzitting niet door een onafhankelijk persoon wordt opgemaakt, maar door een personeelslid van de directeur die dan de beslissing neemt over een medepersoneelslid. Het hoorverslag werd ter zitting niet voorgelezen of aan de gedetineerde meegedeeld. Het wordt nooit ter ondertekening aangeboden, maar dient in de meeste gevallen enkel om de argumentatie van de directie kracht bij te zetten. Op de hoorzitting hebben zowel de verzoeker als zijn raadsman gesteld dat er toestemming was om keukengerief tijdens de ramadan op cel te hebben. De verzoeker heeft gevraagd om het nodige onderzoek ten bewijze van de toestemming te voeren.

### *Beoordeling*

5.3. De Raad van State beschikt op het vlak van het bewijs van de feiten slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid, in die zin dat hij niet in de

plaats van het bestuur kan beslissen of de feitelijke gegevens waarop het bestuur zich baseert afdoende bewezen zijn, maar dat hij enkel kan nagaan of het bestuur, met de gegevens die hem voorlagen, in redelijkheid de feiten voor bewezen kon houden. De betrokken overheid oordeelt voorts discretionair of handelingen van haar personeelsleden tuchtrechtelijk moeten worden bestraft.

5.4. Tuchtfeiten worden bewezen met rapporten aan de directeur vanwege degene die ze heeft vastgesteld. Uitgaande van beëdigde ambtenaren in de uitoefening van hun functie bewijzen de rapporten de erin vermelde feiten, tenzij er tegenindicaties blijken of worden aangevoerd, die de directeur moet onderzoeken en beoordelen.

5.5. Het rapport lastens de verzoeker is in duidelijke bewoordingen opgesteld, met vermelding van de naam van een getuige. Er wordt in aangegeven dat bij een controle op cel een keukenspatel is gevonden waarvan het uiteinde is bewerkt tot een scherpe punt en die niet op de toelatingsfiche wordt vermeld. Op de hoorzitting gaf de verzoeker toe dat de spatel met aangescherpte punt zich in zijn cel bevond en gaf hij aan dat die uit de sectiekeuken komt. De verwerende partij heeft op grond van de voormelde elementen met goed gevolg kunnen oordelen dat de verzoeker “door het op cel hebben van een houten steekwapen de orde en de veiligheid in het gedrang (heeft) gebracht” en “(hij) (zich) Bovendien (...) goederen (heeft) toegeëigend die eigendom zijn van de inrichting” en dit mede gelet op wat volgt.

De verwerende partij diende in het licht van het algemeen beginsel van de rechten van verdediging geen bijkomend onderzoek à décharge te voeren om na te gaan of de spatel reeds sedert geruime tijd zijn huidige vorm bezat, nu deze zienswijze van de verzoeker in de bestreden beslissing niet wordt betwist.

In zoverre de verzoeker aanvoert dat hij de toelating van de beambten had om op cel van het keukengerief van de sectiekeuken gebruik te maken, moet worden vastgesteld dat in het verslag van de hoorzitting niet staat

vermeld dat de verzoeker of zijn raadsman een dergelijke toestemming tot het gebruik van de spatel op cel heeft aangevoerd. Van de directeur kon dan ook niet verwacht worden dat hij hieromtrent een onderzoek zou voeren.

De omstandigheid dat geen voorlegging is gebeurd van de lijst van de goederen die zich voorafgaand aan de intrede van de verzoeker in de cel bevonden, is evenmin van aard de bestreden beslissing te vitiëren, nu de verzoeker wist of diende te weten dat een dergelijk voorwerp tot het keukengerief, eigendom van de inrichting, behoorde en het bezit ervan op cel onrechtmatig was.

5.6. Het feit dat er in de Mannenafdeling I van de gevangenis te Brugge geen commissie van toezicht is, die een gebeurlijke klacht van de verzoeker zou kunnen behandelen, toont ten slotte evenmin de onwettigheid van de bestreden beslissing aan.

Het middel is ongegrond.

#### *B. Tweede middel*

##### *Uiteenzetting van het middel*

6.1. De verzoeker voert in een tweede middel de schending van de materiële motiveringsplicht aan.

Hij zet uiteen dat, hoewel de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 niet impliceren dat op alle bezwaren of middelen een antwoord moet worden gegeven, dit niet belet dat het orgaan van actief bestuur rekening dient te houden met alle relevante elementen van het dossier. Dat is in de voorliggende zaak niet gebeurd. De motivering is volkomen onterecht en gebrekkig. Er is in gene mate geantwoord waarom het door verzoeker gevraagde onderzoek à décharge niet is uitgevoerd en, indien dit wel zou zijn uitgevoerd, wat dan de resultaten hiervan waren. De verzoeker ontkent dat hij schade aan de spatel heeft

toegebracht. Uit de beslissing blijkt hij geen sanctie te hebben opgelopen omwille van het beschadigen van de spatel, maar wel omwille van het op cel hebben ervan. Evenwel wordt verwezen naar artikel 78 van het Algemeen Reglement dat handelt over de vergoeding van de aangebrachte schade. Deze bepaling is niet van toepassing. Ten eerste werden geen dergelijke feiten ten laste van de verzoeker gelegd. Ten tweede handelt dit artikel over de vergoeding van de schade. Er wordt tevens verwezen naar artikel 106, § 1, van de basiswet waarin wordt gesteld dat gedetineerden door hun gedrag ten opzichte van het personeel, medegedetineerden en andere personen de orde en de veiligheid niet in het gedrang mogen brengen. De verzoeker had bepaalde zaken op cel waarvoor hij zogenaamd geen toestemming had. Er werd hem geenszins enig gedrag ten opzichte van het personeel, medegedetineerden of andere personen die de veiligheid en de orde in het gedrang zouden brengen, ten laste gelegd. De keukenspatel in zijn huidige vorm was gekend bij de medegedetineerden en ook bij het personeel en dit sedert geruime tijd. Het werd sedert lange tijd gebruikt in de sectiekeuken. Het kan de verzoeker niet ten kwade worden geduid om de spatel te gebruiken waarvoor hij bestemd is, met name het bereiden van eten. Hij had de toestemming om deze te gebruiken in zijn cel, gezien de ramadan. De argumentatie dat de verzoeker een steekwapen in zijn cel had, is totaal misleidend. Er staat dagelijks een mes ter beschikking van de verzoeker. Indien hij een wapen wilde, had hij een mes meegenomen en niet een houten spatel. De verzoeker had geen enkel motief om een wapen bij zich te hebben. Hij had onlangs een uitgaansvergunning gekregen dewelke goed is verlopen. Hij had uitzicht op bijkomende uitgaansvergunningen.

6.2. De verzoeker stelt in zijn memorie van wederantwoord nog dat hij het recht heeft om te weten waarom er hem een tuchtsanctie wordt opgelegd en dat zijn argumenten à décharge worden onderzocht. Er werd niet op afdoende wijze geantwoord op de nochtans pertinente argumenten van de verzoeker. Hij heeft dagdagelijks een mes ter zijner beschikking in de keuken, waardoor het geen zin heeft om een spatel te slijpen tot steekwapen. De verzoeker kan enkel vaststellen dat sinds hij in 2010 een procedure kort geding heeft ingesteld tegen de directie van het PCB er sedertdien wordt getracht om zijn leven zuur te maken.

## *Beoordeling*

6.3. De materiële motiveringsplicht houdt in dat iedere administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren bewezen is en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking genomen kunnen worden.

6.4. Bij de beoordeling van het eerste middel is reeds gebleken dat de bestreden tuchtsanctie terecht op het rapport aan de directeur is gesteund. Wat verzoekers kritiek op het gebrek aan een onderzoek à décharge betreft, wordt naar de bespreking van dit middel verwezen.

De verwijzing in de bestreden beslissing naar artikel 78 van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende algemeen reglement van de strafinrichtingen, dat de vergoeding door de gedetineerden van de door hun veroorzaakte schade betreft, is niet van aard om de bestreden beslissing te vitiëren, nu de bestreden beslissing een afdoende motivering vindt in de in het rapport aan de directeur vermelde feiten en de verwijzing naar de voormelde wetsbepaling derhalve een overtuigend motief uitmaakt.

De verwijzing in de bestreden beslissing naar artikel 106, § 1, van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden, luidens hetwelk “de gedetineerde (...) tot plicht (heeft) er zorg voor te dragen dat hij door zijn gedrag ten opzichte van het personeel, medegedetineerden en andere personen de orde en de veiligheid niet in gevaar brengt of verstoort”, is dan weer pertinent en terecht, nu in redelijkheid moet worden aangenomen dat het houden op cel van een spatel met een aangescherpte punt, dat als steekwapen kan worden gebruikt, de orde en veiligheid binnen de gevangenis in gevaar kan brengen.

Het middel is ongegrond.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 februari 2012, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

|                      |                  |
|----------------------|------------------|
| André Beirlaen,      | kamervoorzitter, |
| Carlo Adams,         | staatsraad,      |
| Stephan De Taeye,    | staatsraad,      |
| bijgestaan door      |                  |
| Christophe Verhaert, | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Christophe Verhaert**

**André Beirlaen**